S.V. Apte, English-Sanskrit Dictionary -- 3rd ed. Pune 1920

चरणावुपेक्षे. **5** (for) न्यूनीकृ 8U, न गण् 10, **-able,** *a.* अनुज्ञेय, अनुमोद्य; 'a, mistake, क्षमार्होऽपराधः; 'not a.' प्रति-नि-षिद्ध. **-ance,** *s.* अनुज्ञा, अनुमति *f.*, अनुमोदनं. **2** वेतनं, निरूपितमूल्यं, वृत्ति *f.* **3** स्वीकारः; न्यूनीकरणं.

Alloy, *s.* मिश्रणं, दोषः, न्यूनता. **2** अपद्रव्यं, कुप्यं, मिश्रधातुः. **-ed,** *a.* मिश्रित, दूषित; 'un-a. pleasure' केवलं-दुःखासंभिन्नं-सुखं.

Allude, *v. t.* उद्दिश्य-अधिकृत्य वद् 1 P or वच् 2 P or अभिधा 3 U; उद्दिश् 6 P, सूच् 10, लक्षीकृ; अनुसंधा; 'this story a. s to myself' इयं कथा मामेव लक्षीकरोति (S.7). **-Allusion,** *s.* उद्देशः, उदाहरणं, कीर्तनं; इंगितं, सूचनं; 'in a. to' अधिकृत्य, समुद्दिश्य.

Allure, *v. t.* हृ 1 P, आकृष् 1 P, वि-प्र-लुभ् c. **-ing,** *a.* प्रलोभक, हारिन्, आकर्षक; 'a. things' प्रलोभनवस्तूनि. **-ment,** *s.* प्र-विलोभनं; वंचनं, विकारहेतुः, आकर्षणं.

Alluvium, *s.* पुलिनं, नदीरयसमाहृता मृत्तिका. **-Alluvial,** *a.* पुलिनमय (यी *f.*).

Ally, *s.* मित्रं, सहायः, पक्ष्यः, सहकारिन् *m.* - *v. i.* संबंध् 9 P. **2** संधा 3 U; संयुज् 10, संश्लिष् c. **-Alliance,** *s.* संधिः; 'friendly a.' सख्यं, मैत्री. **2** संबंधः, संपर्कः; 'matrimonial a.' विवाहसंबंधः.

Almanac, *s.* पंजिका, पंचांगं.

Almighty, *a.* सर्वशक्तिमत्, अमितौजस्; सर्वशक्, सर्वसमर्थ.

Almond, *s.* वातामफलं.

Almonry, *s.* भिक्षादानगृहं, भैक्ष्यशाला. **-Almoner,** *s.* भिक्षादाने अधिकृतः.

Almost, *adv.* प्राय, भूयिष्ठ, कल्प, affixed to adj.; 'a. dead' मृतकल्प, मृतप्राय; 'when the night had a. worn away' क्षीणभूयिष्ठायां क्षपायां; 'it is a. dawn now' अधुना प्रभात-प्राया-कल्पा शर्वरी. **2** प्रायः, प्रायशः, 'a. all' प्रायः सर्वे. **3** (With num.) ex. by आसन्न, उप, in comp.; उप-आसन्न-दशाः &c.

Alms, *s.* भैक्ष्य, भिक्षा, भिक्षादानं; 'beg a.' भिक्षाटनं कृ 8 U, भिक्ष्-याच् 1 A; 'a.-giving' भिक्षादानं, त्यागः; 'a. house' अनाथगृहं, भिक्षागेहं; 'a. man' भिक्षुकः, भिक्षाशिन् *m.*

Aloe, *s.* सहा; कुमारीरसोद्भवो बोलः.

Aloft, *adv.* ऊर्ध्वं, उपरि; 'a. in the air' विहायसा, व्योमवर्त्मना.

Alone, *a.* एक, अद्वितीय, एकाकिन्. **2** एव, केवलं, मात्र in comp.

Along, *prep.* अनु in comp. or with acc.; or by instr.; 'a. the way' अनुमार्गं, 'a. the city of Ayodhyâ' अयोध्यानगरीमनु; 'a. a road' मार्गेण. **2** पुरः, अग्रे, पुरस्तात्; 'a. with' सह, सार्धं, *See* **With**; 'all a.' आप्रथमं, प्रथमावधि; 'a. side' पार्श्वतः; समीपं-पे.

Aloof, *adv.* दूरे, अंतरे, पृथक्; 'standing a.' दूरस्थ; 'keep a.' पृथक् निधा 3 U, न गण् 10.

Alopecia, *s.* अकेशता, केशहीनत्वं.

Aloud, *adv.* उच्चैः, उच्च-तार-स्वरेण. **2** प्रकाशं, प्र-उत्-मुक्तकंठं (weep a.), 'call a.' शब्दायते (D.).

Alphabet, *s.* वर्णमाला. **-ical,** *a.* वर्णक्रमानुसारिन्. **-ically,** *adv.* वर्णक्रमेण, वर्णानुसारेण.

Already, *adv.* पूर्वं, पुरा, प्राक्, with एव; sometimes by एव alone; 'the moon has a. risen' उदित एव हिमरश्मिः.

Also, *adv.* अपि, च. **2** अपरंच, पुनश्च, अपिच. **3** तद्वत्.

Altar, *s.* वेदि-दी *f.*, चैत्यं, स्थंडिलं.

Alter, *v. t.* अन्यथा कृ 8 U, विपर्यस् 4 P, विपर्यासं नी 1 P, परिवृत् c. **2** विकृ, विरूप् 10, 'a. ed in appearance' भिन्नाकार इव लक्ष्यमाण. *-v. i.* परिवृत् 1 A, अन्यथा-अन्यरूप *a.* भू; विपर्यासं या 2 P; **-ation,** *s.* परि(री) वर्तः, विकारः, विकृति *f.*, विपर्यासः.

Altercate, *v. i.* विवद् 1 A, कलहायते (D.) **-ion,** *s.* विवादः, कलहः, वाग्युद्धं.

Alter-ego, *s.* लिंगदेहः, सूक्ष्मशरीरं.

Alternate, *a.* Ex. by पर्याय in comp.; 'a. service' पर्यायसेवा. - *v.t.* परिवृत् c.; ex. by a verb with पर्यायेण. **-ion,** *s.* विपर्ययः, परिवृत्ति *f.*, पर्यायः. **-ive,** *s.* विकल्पः, पक्षः, पक्षांतरं; gen. ex. by words like गतिः, शरणं &c.; 'there is no other a.' अन्या गतिर्नास्ति, अन्यच्छरणं नालोक्यते (Ka. 152) **2** विकल्पः, विभाषा (in grammar). **-ly,** *adv.* पर्यायेण, यथाक्रमं.

Although, *conj.* यद्यपि, अपि.

Altimeter, *s.* उच्चत्वमापकं यंत्रं.

Altitude, *s.* उच्चत्वं, उच्छ्रायः, उत्सेधः.

Altogether, *adv.* सर्वथा, सर्वतः, अशेषतः, साकल्येन. **2** सहित-संहत-एकीकृत-*a.*; समं, एकीकृत्य.

Alum, *s.* स्फटी, तुवरी, सौराष्ट्री, स्फाटिकी.

Alveary, *s.* मधुकोषः; **2** कर्णशष्कुलि *f.*

Always, *adv.* सदा, सर्वदा, अनिशं, सततं, सर्वकालं, निरंतरं, अनवरतं.

Amain, *adv.* प्रसभं, प्रसह्य, बलात्, सवेगं, जवेन.

Amalgam, *s.* कांस्यं, मिश्रधातुः, पारदसंसृष्टधातुः. **-ate,** *v. t.* संमिश्र् 10. **2** संयुज् 10, एकीकृ 8 U, संश्लिष् c. **-ation,** *s.* धातुसंमिश्रणं. **2** संयोजनं, संयोगः, संमेलनं.

Amanuensis, *s.* लेखकः, लिपिकारः.

Institute of Indology & Tamil Studies Cologne University Germany 9/1/2007